

Foto bilješka
iz 80-tih godina
prošloga stoljeća:
tadašnji kompanijski
Softverski centar

Internetska generacija i ne sluti

PRIPREMILA: *Jadranka Lončar*

FOTO: *iz kompanijskog fundusa*

... koliko dug put je trebalo prijeći do današnjih prijenosnih računala, mobilnih telefona, „Interneta u džepu“. Malo ljudi danas, recimo, zna da je prvi *hard disc* imao kapacitet 5 MB, a prenijeti ga s jednoga mjesta na drugo bilo je moguće tek autodizalicom. Na stranicama e-časopisa TimesOnline nedavno je objavljen pregled najvažnijih datuma u povijesti računala kojega, nešto skraćeno, prenosimo u Komunikacijama.

23. prosinca 1834. – Charles Babbage najavljuje analitički uređaj

Babbage je počeo raditi na uređaju koji bi brže i preciznije no čovjek mogao provesti osnovne računске operacije još 1821. godine, a kasnije je osmislio složeniji stroj kojega se moglo programirati. U osnovi, logička obilježja suvremenoga digitalnoga računala istovjetna su Babbageovom konceptu.

22. listopada 1925. – programiran je tranzistor

Julius Edgar Lilienfeld je patentirao preteču trilijuna tranzistora koji su danas u upotrebi. Daljnji razvoj bio je spor pa je tek 50-tih godina prošloga stoljeća tranzistor zamijenio katodne cijevi u ranim računalima, omogućujući manje dimenzije hardvera.

1. siječnja 1939. – osnovana kompanija Hewlett-Packard i pokrenuta Silicijska dolina

Bill Hewlett i Dave Packard, prijatelji sa Sveučilišta Stanford pokrenuli su zajednički posao na adresi Addison Avenue 367, Palo Alto koju danas posjećuju brojni turisti kao mjesto rođenja Silicijske doline. Prijatelji su o redoslijedu imena u nazivu kompanije odlučili bacanjem novčića.

25. studenoga 1943. – Colossus stupa na scenu

Kada je Alan Turing predstavio svoje planove za izgradnju univerzalnoga računalnoga stroja rečeno mu je da bi on trebao biti veći od katedrale Sv. Pavla u Londonu. No razvoj takvoga uređaja ipak je pokrenula potreba dešifriranja poruka tijekom 2. svjetskoga rata. Tako je do kraja rata izgrađeno deset automatskih i programabilnih računalnih uređaja serije Colossus od kojih niti jedan nije sačuvan.

14. veljače 1946. – počinje doba ENIAC-a

ENIAC (*Electronic Numerical Integrator and Computer*), uređaj inženjera Johna Mauchlyja i J Prospera Eckerta, mogao je zbrojiti 5000 desetoznamenastih brojeva u sekundi. Uređaj je ugašen 1955. godine, a zabilježeno je da je tijekom rada obradio više računskih operacija nego cjelokupno čovječanstvo prije njega.

29. listopada 1969. – prvi dani Interneta

Tko i kada je točno došao na ideju o Internetu ne zna se točno. No, jedan od značajnijih dokumentiranih događaja bilo je povezivanje dva računala telefonskim linijama navedenoga datuma. Eksperiment je, kako bilježe sudionici, uspio u drugom pokušaju.

Studen/ prosinac 1971. – poslana je prva elektronička poruka

I o pokretačima ideje o elektroničkoj pošti malo se zna, no kao pošiljatelj prve poruke spominje se izvjesni Ray Tomlinson, američki računalni programer. On se ne sjeća niti točnoga datuma kada je poruku poslao, pa je samo zbunjeno slegnuo ramenima kada ga je mnogo godina kasnije jedan novinar pitao što je ručao onoga dana kada je poslao prvu elektroničku poruku.

3. travnja 1981. – pojavio se prvo prijenosno računalo

Težilo je 10 kilograma i izgledalo poput putnoga kofera. Nazvali su ga Osborne.

12. kolovoza 1981. – IBM je lansirao PC

IBM-ovo osobno računalo ne samo da je postalo ime za cijelu grupu proizvoda već je uvelo i mogućnost daljnje nadogradnje osnovnoga modela.

13. studenoga 1990. – Tim Berners-Lee objavljuje prvu internetsku stranicu

„Mreža svih mreža“ zamišljena je kao sustav za pohranjivanje, pregledavanje i razmjenjivanje informacija. Nastala je kao nasljednica sustava za upravljanje informacijama nazvanog Enquire kojga je osmislio Berners Lee.

1. siječnja 2000. – „milenijska buba“ nije bila dovoljno učinkovita

Računalni svijet odolio je opasnosti izmjene datuma na prijelazu stoljeća – svi procesi upravljani računalima nastavili su se odvijati bez zastoja.